

Člověk s postižením a kultura

Andrea Homolová Paráková

(453552)

Co je to kultura? Jeden portál na internetu nám dává tuto odpověď - cituji:

„Kultura označuje v užším slova smyslu soubor vybraných a tvůrčích lidských činností, jako je například literatura, umění, divadlo, náboženství, případně i vzdělávání. V širším smyslu, zejména ve společenských vědách, je to systém všech významů, činností a vzorců chování, které si člověk osvojuje až jako člen společnosti, kde se tato kultura pěstuje a předává.“

Součástí společnosti jsou i jedinci s postižením. Bohužel, ve většinové společnosti se stále můžeme potkat s určitými mýty a předsudky o postižených. Naštěstí se ukazuje, že ten, kdo by si myslel, že se kvůli postižení, ať už mentálnímu nebo fyzickému, nemohou věnovat umění, velmi by se mýlil.

Důkazem toho je všeobecně známý příklad Vincenta van Gogha, trpícího schizofrenií, který si po hádce s Paulem Gauguinem uřízl ucho, jehož obrazy, alespoň některé, jsou celosvětově známé.

Dalším příkladem ve světě malířství je Max Švabinský. Při pohledu na jeho díla mě nikdy nenapadlo, že tento umělec trpěl pohybovým postižením, a sice třesem rukou.

Pro zdravého člověka je téměř nepředstavitelné malovat ústy nebo nohou. Sama za sebe musím říct, že i když jsem věděla, že takto někteří postižení malují, nikdy jsem se s nikým takovým nesešla a jen těžko jsem si to uměla

představit. Vždyť jen zvednout nohou ze země tužku je pro mě neskutečný výkon!

Před nějakým časem jsem však shlédla film natočený podle skutečné postavy. Tou postavou byl irský spisovatel Christy Brown, od narození postižený mozkovou obrnou, který byl schopen komunikovat pouze svou levou nohou. Nohou psal a maloval a díky velkému úsilí a obětavé péči své matky a odborné péči se naučil i mluvit. Musela jsem si přiznat, že i já jsem patřila k těm, kteří mají zkreslené informace o této tématice a určité předsudky.

Lidé s postižením však nenacházejí své uplatnění jen ve výtvarné sféře, ale i v oblasti divadla a filmu. Ať už jsou to herci s postižením nebo filmy s problematikou nějakého postižení. Z herců zmíním například Jana Potměšila a Jiřího Krytináře. Za pozornost však stojí i různé divadelní soubory, ve kterých se sdružují lidé s postižením tělesným i kombinovaným. Například při Jedličkově ústavu jsou to soubory „Ještě chvíliku...“ a „...Už“, jejichž členy jsou lidé na vozíčku (i bez něj) a s různými typy postižení.

Součástí společnosti jsou i jedinci s postižením. To, že nemají některou z končetin, jsou na vozíčku nebo mají jiné postižení, neznamena, že nemohou malovat, skládat hudbu, věnovat se herectví... Zkrátka, postižení pro ně není překážkou. Ba naopak, i přes ně našli své uplatnění a posouvají hranici toho, co je normální. A myslím si, že pro mnohé z nás „zdravých“ by mohli být příkladem. Příkladem toho, co lidská vůle dokáže.

Jak se říká: „Když se chce, všechno jde.“